

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 163/05**

mun. Chișinău

27 decembrie 2023

Inspectorul de integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ana Croitor, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința **dlui Serghei Boldescu, ex-administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca**, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

A C O N S T A T A T :

La data de 30.10.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 10858 a fost înregistrată sesizarea cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Serghei Boldescu, ex-administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca.

În textul sesizării se reclamă pretinsul conflict de interese admis de către dl Serghei Boldescu, administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, materializat prin emiterea actului administrativ – *Ordinul nr. 04 din 13.06.2022*, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, or, prin respectivul act (anexat la prezenta sesizare) s-a dispus ca administratorul Boldescu Serghei înlocuiește începînd cu data de 13.06.2022 angajatul XXXXX, controlor, aflat pe buletin medical.

În aceeași zi, în corespundere cu art. 30 din Legea nr. 132/2016, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cu atribuirea codului numeric al dosarului 202302360012.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1), art. 37 alin.(3) și (4) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

La data de 13.11.2023, urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, a fost emis procesul-verbal nr. 145/05, prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului

juridic al conflictelor de interese de către dl Serghei Boldescu, ex-administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca.

Prin scrisoarea cu nr. de ieșire 04-05/9110 din 13.11.2023 (care conform avizului de recepție nr. DS8010957057AS a fost recepționată la 17.11.2023), dl Serghei Boldescu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85, alin. (3) și art. 87, alin. (1) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul art. 20 alin.(1) lit. b), c) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat și extras date din registrele de stat și bazele de date disponibile, precum și au fost solicitate și recepționate informații și documentele relevante controlului, analiza cărora permite a conchide următoarele:

Prin scrisoarea de răspuns a Primăriei com. Parcani, r-nul Soroca, înregistrată în cadrul Autorității la data de 07.11.2023 cu nr. 11268 (la demersul inspectorului de integritate nr. 04-05/8753 din 02.11.2023), au fost prezentate copiile autentificate ale actelor administrative referitor la angajarea și eliberarea dlui Serghei Boldescu în/din funcția de administrator al Întreprinderii Municipale „PARVOLINA” din com. Parcani, r-nul Soroca, și anume:

- Dispoziția emisă de primarul com. Parcani, nr. 68p din 11.11.2021 „Cu privire la angajarea în funcție” prin care s-a dispus angajarea dlui Serghei Boldescu în funcția de administrator a ÎM „Parvolina” din com. Parcani, începând cu data de 11.11.2021 până la selectarea prin concurs a administratorului Î.M. „Parvolina”;

- Decizia Consiliului comunal Parcani, nr. 15/18 din 10.12.2021 „Cu privire la angajarea temporară a administratorului ÎM „Parvolina”, prin care s-a decis: Se ia act de dispoziția primarului nr. 68 p din 11.11.2021 „Cu privire la angajarea în funcție”; Se angajează dl Boldescu Serghei în funcție de administrator-interimar al ÎM „Parvolina”, începând cu data de 11.11.2021, pe o perioada de 6 luni.

- Decizia Consiliului comunal Parcani, nr. 18/03 din 21.03.2022 „Cu privire la angajarea temporară a administratorului ÎM „Parvolina”, prin care s-a decis: În baza deciziei comisiei de concurs se angajează dl Boldescu Serghei în funcție de administrator al ÎM „Parvolina”, începând cu data de 21.03.2022.

- Dispoziția emisă de primarul com. Parcani, nr. 54p din 17.07.2023 „Cu privire la eliberarea din funcție”, prin care s-a dispus: Se eliberează dl Serghei Boldescu din funcția de administrator a ÎM „Parvolina” din com. Parcani, raionul Soroca, conform cererii depuse, din proprie inițiativă, începând cu data de 17.07.2023.

În altă ordine de idei, de menționat că, prin răspunsul Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca (înregistrat cu nr. de intr. 11270 din 07.11.2023, la demersul inspectorului de integritate nr. 04-05/8754 din 02.11.2023), fiind solicitate copiile autentificate ale actelor de personal emise/semnate de dl Serghei Boldescu, în calitate de administrator al ÎM „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, în privința sa, a fost prezentat Ordinul nr. 04 din 13.06.2022, emis de către subiectul vizat supra, prin care s-a dispus „Angajatul Boldescu Serghei, funcția-administrator, înlocuiește începând cu data de 13.06.2022 angajatul XXXXX, controlor, aflat pe buletin medical”.

Coroborând toate informațiile și documentele reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă următoarele: Dl Serghei Boldescu, în calitate de administrator al Î.M. „Parvolina” din com.

Parcani, r-nul Soroca, a emis actul administrativ *Ordinul nr. 04 din 13.06.2022* în care are interese personale.

De menționat că, prin exercitarea funcției de administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), dl Serghei Boldescu a deținut calitatea de subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 11 al Legii nr. 133/2016, subiectul declarării este obligat în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității; cu responsabilitate individuală și exemplul personal.

În sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, ***conflictul de interes*** reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; ***interesul personal*** - orice *interes material* sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

În sensul noțiunilor enunțate, în prezenta speță, se reține prezența interesului personal (material) al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată.

În conformitate art. 12 alin. (3)-(5) din Legea nr. 133/2016, ***conflictul de interes real*** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interes real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interes real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În coraport cu prevederile art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016: pînă la soluționarea conflictului de interes real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 12 alin. (10) din Legea prenotată, ***conflictul de interes consumat*** reprezintă fapta subiectului declarării (în numele dlui Serghei Boldescu) de emitere a unui act administrativ, în exercitarea funcției de administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, cu încălcarea prevederilor alin. (4) din Legea nr. 133/2016.

Revenind la cazul supus examinării, potrivit răspunsului Primăriei com. Parcani, r-nul Soroca (nr. de intr. 11268 din 07.11.2023), în special a informației din „Registrul de evidență a conflictelor de interese” se reține că, dl Serghei Boldescu nu a declarat conflictul de interese real (în situația în care a fost chemat să emită Ordinul nr. 04 din 13.06.2022) prin depunerea unei Declarații privind conflictul de interese real către șeful ierarhic/organul ierarhic superior, în corespundere cu art. 12 alin.(4) lit. a) și alin.(5) din Legea nr. 133/2016. Or, potrivit contractului individual de muncă al administratorului întreprinderii municipale nr. 36/1 din 11.11.2021 (anexat la sesizare) se atestă că, actul juridic menționat supra a fost încheiat între Consiliul com. Parcani, r-nul Soroca (fondator), în persoana primarului XXXXX, pe de o parte, și dl Serghei Boldescu – administrator, pe de altă parte. Mai mult ca atât, conform pct. 2.2 din Contractul menționat supra, administratorul, în cazurile în care trebuie să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii, în îndeplinirea atribuțiilor sale, alte acțiuni ce influențează ori pot influența interesele personale (tranzacție cu conflict de interese), este obligat să informeze imediat Consiliul de administrație care, în consultare cu Fondatorul, are competență decizională exclusivă în astfel de situații.

În vederea respectării dreptului la apărare, la data de 13.11.2023, prin scrisoarea nr. 04-05/9108, care conform avizului de recepție nr. DS8010957057AS a fost recepționată la 17.11.2023, dlui Serghei Boldescu i s-a solicitat în termen de 15 zile de la recepționare, să se prezinte la adresa Autorității/să expedieze în adresa instituției, inclusiv la adresa de e-mail: info@ani.md / sau la adresa electronică a inspectorului de integritate, explicații (în scris) asupra eventualei încălcări a regimului juridic al conflictelor de interese, ce formează obiectul controlului.

La data de 29.11.2023, dl Serghei Boldescu a prezentat explicație (înregistrată cu nr. de intr. 12359), prin care a comunicat următoarele: *„Referitor la solicitarea Dvs pot explica că l-am înlocuit pe controlorul XXXXX. în perioada când acesta se afla în concediu de boală deoarece la ÎM „Parvolina” erau angajați doar 3 lucrători: administrator, controlor, contabil, unde deserveau două sate. Satul Voloave era deservit de XXXXX și s. Parcani de administrator fără a fi remunerat lucrul de controlor doar de administrator voluntariat. Despre faptul că trebuie să declar conflictul de interese nu am fost la curent, consider că nu am încălcat nimic și salariul încasat a fost bine meritat deoarece am muncit suplimentar pentru asta. Adaug repetat că la ÎM „Parvolina”, alte persoane nu aveau posibilitatea să în locuiască deoarece nu erau angajate, consider că nu a avut loc nici un fel de conflict de interese”.*

Prin urmare, cercetând materialele acumulate în cadrul controlului, poziția subiectului vizat, în coraport cu cadrul legal ce reglementează modul de declarare și soluționare a conflictelor de interese, conducând-se de principiile concludenței, utilității și veridicității și aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv a materialului probator administrat, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Serghei Boldescu, administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, manifestată prin:

1) **Nedeclararea/neinformarea** în conformitate cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior, despre situația de conflict de interese real în care s-a aflat, în modul stabilit la alin. (5).

2) **Nesoluționarea** în conformitate cu art. 14 alin. (2)-(3) din Legea nr. 133/2016, a conflictului de interese real și emiterea actului administrativ *Ordinul nr. 04 din 13.06.2022*, în care are interese personale,

circumstanțe ce au condus la consumarea conflictului de interese, în sensul art. 12 alin.(10) din Legea nr. 133/2016.

Cu privire la justificarea invocată de dl Serghei Boldescu, și anume: „...despre faptul că trebuie să declar conflictul de interese nu am fost la curent...”, inspectorul evidențiază că necunoașterea cadrului legal nu poate fi reținută în situația în care relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative* în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii a legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție.

Cu referire la argumentul subiectului controlului, și anume: „consider că nu am încălcat nimic... consider că nu a avut loc nici un fel de conflicte de interese”, inspectorul evidențiază că, atunci când s-a aflat în situația de a emite actul administrativ *Ordinul nr. 04 din 13.06.2022*, în care are interese personale (or, prin respectivul act s-a dispus: „Angajatul Boldescu Serghei, funcția-administrator, înlocuiește începând cu data de 13.06.2022 angajatul XXXXX, controlor, aflat pe buletin medical”), dl Serghei Boldescu s-a aflat în prezența unui conflict de interese real, în sensul art. 12 alin.(3) din *Legea nr. 133/2016*, și respectiv ultimul nu a manifestat intenția de a soluționa respectivul conflict de interese, contrar normelor legale instituite de legiuitor care reglementează conduita subiectului declarării în latura conflictului de interese și care reprezintă norme imperative, de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Respectiv, este apreciată critic poziția subiectul controlului prin care afirmă că în calitate de administrator al ÎM „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, nu a comis nici o abatere legală la emiterea ordinului menționat supra.

Urmare a celor constatate, potrivit art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 132/2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași *Lege*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorului de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În consens cu prevederile art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciu adus interesului public și de funcție publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dl Serghei Boldescu nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunile cărora au mai constituit anterior obiect al procedurilor de control, or, potrivit informațiilor accesate prin intermediul SIA „e-Integritate”, „Dosare pe același subiect”, nu s-au depistat sesizări sau controale desfășurate anterior pe numele acestuia, astfel, se atestă caracterul unitar al abaterii. Iar în ceea ce privește natura abaterii, inspectorul concluzionează că subiectul declarării în exercitarea atribuțiilor funcționale nu a adus careva prejudicii interesului public și nici funcției deținute.

Totodată, reieșind din actele acumulate la etapa controlului, se atestă că, prin Dispoziția primarului com. Parcani, nr. 54p din 17.07.2023, s-a dispus eliberarea dlui Serghei Boldescu din funcția de administrator a Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, raionul Soroca, conform cererii depuse, din proprie inițiativă, începând cu data de 17.07.2023.

Generalizând cele expuse, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin.(2) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate consideră neproporțională aplicarea în privința subiectului vizat a interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Însă, fapta subiectului declarării în partea ce ține de nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese în care se afla, în contextul emiterii Ordinului nr. 04 din 13.06.2022, în care are interese personale, conține elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 313² alin. (1) și (2) din Codul Contravențional. Respectiv, pentru abaterea comisă, dlui Serghei Boldescu urmează a-i fi aplicată sancțiunea contravențională conform Codului Contravențional al RM.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art.art. 19, 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate superior,

DECIDE :

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Serghei Boldescu, în exercitarea funcției de administrator al Î.M. „Parvolina” din com. Parcani, r-nul Soroca, manifestată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese real și admiterea conflictului de interese consumat, prin emiterea actului administrativ *Ordinul nr. 04 din 13.06.2022*, în care are interese personale, în circumstanțele expuse în prezentul Act.

2. Se aduce la cunoștința dlui Serghei Boldescu, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de integritate**

Ana CROITOR